

Rasmus Rune Steenberger (F)

Spørgsmål om mulig investeringscase ifm. projekt "Kom glad i skole - hver dag"

05-04-2024

Sagsnummer I F2
2024 - 6296

Kære Rasmus

Dokumentnummer i F2
5109794

Du har den 20. marts 2024 stillet følgende spørgsmål til forvaltningen om mulig investeringscase ifm. projekt "Kom glad i skole - hver dag":

Sagsnummer i eDoc
2024-0110011

Jeg vil gerne spørge forvaltningen, i hvilket omfang investeringer i åben-dør-samtaler hos sundhedsplejersker på skolerne kan være med til at mindske den stigende mistrivsel blandt børn og unge. Jf. vedlagte evaluering af "kom glad i skole - hver dag". Herunder mulighed for at lave en investeringscase.

Baggrund: Det virker på mig som om der er evidens for at lave en investeringscase. Kunne man fx udvide projektet fra 2 skoler på Nørrebro til flere skoler til i et helt område, for at prøve det af i større skala. Med det formål at gribe ind tidligt og inddrage børnenes stemme og perspektiv. Evt noget som kan laves sammen med Børns vilkår for at få knækket koden til at nedsætte skolefraværet og få børns trivsel til at stige.

Besvarelse

"Kom glad i skole - hver dag" er et samarbejdsprojekt fra 2021 mellem Nørrebro Park Skole og sundhedsplejen om nedsættelse af elevfravær. På baggrund af erfaringerne fra Nørrebro Park Skole er Sundhedsplejen i samarbejde med de øvrige skoler i Område Nørrebro-Bispebjerg i gang med at udbrede fraværsindsatsen.

Der er ikke afsat særskilte midler til projektet, som derfor bliver udbredt i den takt, det er muligt inden for de ressourcer, Sundhedsplejen på Nørrebro og skolerne kan prioritere til det. Der er fokus på inddragelse af og opfølgning med børn og forældre, og dette gøres i samarbejde med Børns Vilkår.

Det er forvaltningens vurdering, at forebyggelsesindsatsen potentielt kan være udgangspunkt for en investeringscase, men det kræver dog, at

Center for Politik og HR
Ledelsessekretariatet
Rådhuspladsen 1 1550
København V

EAN-nummer
5798009382160

investeringen kan tilbagebetales på max seks år, og at der skabes en varig effektivisering.

Samtidig er der for nylig iværksat en investeringscase om fravær sammen med Socialforvaltningen (Mind my Mind og U-Start). Forvaltningen vil frem mod overførselssagen for 2024-25 undersøge nærmere, om der kan være et muligt investeringsforslag i projektet, samt om og hvordan det vil kunne supplere de eksisterende investeringscases med et fraværsfokus.

Kom glad i skole - hver dag

En tværfaglig indsats forankret i sundhedsplejen

Tekst

Helle Attrup-Christiansen, sundhedsplejerske

Vibeke Samberg, sundhedsplejerske, Cand.scient.soc., leder af sundhedsplejen

Børne- og Ungdomsforvaltningen Nørrebro/Bispebjerg, Københavns Kommune

Anvendelse af materiale

Materialet kan ikke anvendes uden samtykke fra forfatterne jf. gældende regler for copyright og ophavsret.

Udgiver

Børne- og Ungdomsforvaltningen Nørrebro/Bispebjerg, Københavns Kommune

Udgivet april 2023.

Tak

Tak til alle samarbejdspartnere på Nørrebro Park Skole. Særligt tak til John og Lene for altid at være imødekommende og åbne, særligt da vi på usikker grund første gang præsenterede dem for idéen til indsatsen.

Indholdsfortegnelse

Indledning.....	4
Kom glad i skole - hver dag	4
Evaluering af effekt.....	5
3 ud af 4 elever har reducerede deres fravær	5
Fremmøde styrker den mentale sundhed	6
FOMO (Fear of missing out)	6
Børn fortæller	7
Om at deltage	8
Forældre tager ansvar.....	9
Forældre fortæller	9
Søskende effekter	9
At skulle håndtere sin nye hverdag	9
Samarbejdet mellem de voksne aktører omkring barnet.....	10
Evaluering af proces	10
Hvorfor sundhedsplejersken?.....	10
Anbefalinger - hypoteser til det videre arbejde	11
De børn, der ikke profiterede af indsatsen	12
Kom glad i skole - hver dag, en tværfaglig indsats.....	13
Referencer	14

Indledning

I Københavns Kommune er det defineret, at skolen skal have en særlig opmærksomhed på elever, hvis fravær falder inden for ét af følgende kriterier:

1. 4 eller flere fraværsperioder den seneste måned
2. 11 eller flere fraværsperioder det seneste skoleår
3. 10 % samlet fravær det seneste skoleår, dvs. 20 ud af 200 dage
4. 10 % ulovligt fravær i indeværende kvartal

Såfremt en elevs fravær falder inden for et eller flere af ovenstående kriterier, og samtidig giver anledning til bekymring, skal skoleledelse jævnfør Københavns Kommunes retningslinjer igangsætte en indsats for at nedbringe fraværet hos eleven.

Vi ved, at skolefravær kan have alvorlige konsekvenser for det enkelte barn - både fysisk, psykisk og mentalt. Undersøgelser viser sågar, at højt fravær har konsekvenser langt op i voksenlivet med alvorlige konsekvenser for både trivsel, uddannelse og arbejdsliv (Børns Vilkår, 2020).

Kom glad i skole - hver dag

I 2021 startede vi på Nørrebro Park Skole nærværende indsats funderet i sundhedsplejen. Indsatsen var målrettet børn i 5. klasse, som havde et ustabil fremmøde i skolen. En-ten var det præget af, at de hyppigt kom for sent, de var helt fraværende eller havde et fraværsmønster præget af begge dele.

Det bærende fundament i indsatsen har været at betragte skolefraværsproblematikkerne ud fra barnets perspektiv. En tidlig og kvalificeret indsats over for barnets fraværsproblematikker er netop det, vi har haft fokus på i fraværsindsatsen "Kom glad i skole - hver dag". Desuden har vi betragtet alt fravær som problematisk, uanset om det af skolen er defineret som lovligt versus ulovligt fravær, og uanset barnets faglige kompetencer og forældres villighed til samarbejde.

Vi har fokuseret på, at et fravær fratager barnet muligheden for en stabil og forudsigelig hverdag med deraf følgende mulighed for fuld deltagelse i det betydningsfulde børne-fællesskab.

Evalueringen bygger på gruppeinterviews med 4 af de 32 børn, der har deltaget i ind-satsen på Nørrebro Park Skole over 2 skoleår.

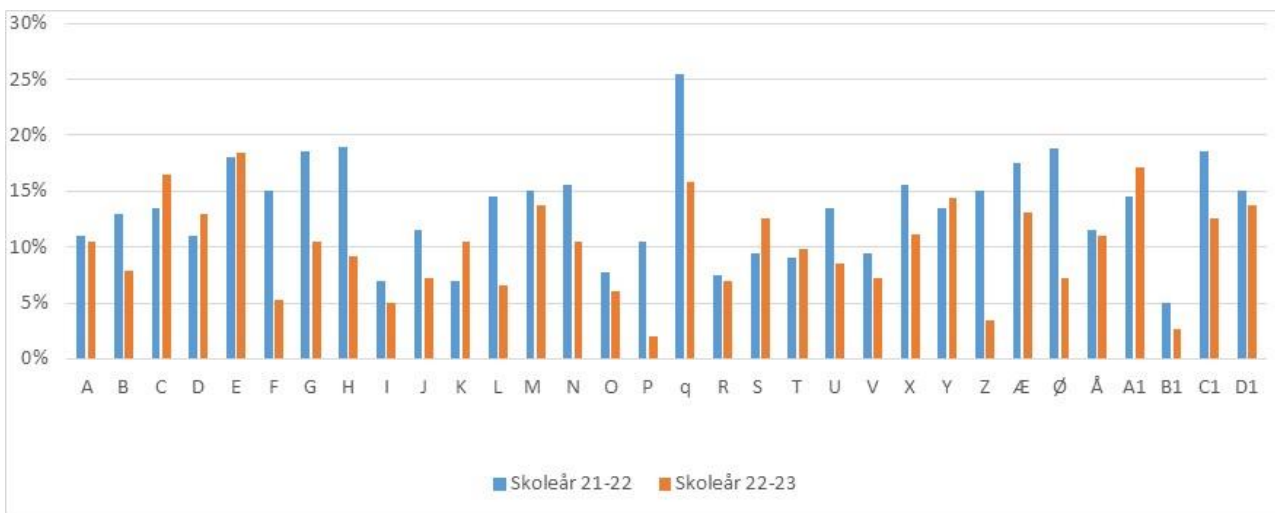
Endvidere er det lavet interviews med 2 børns forældre, henholdsvis en far og en mor. Børnene var udtaget til deltagelse på baggrund af skolens løbende bevågenhed på ele-vers fravær. Indsatsens kriterier afviger fra skolernes normale kriterier for indsatser ved, at indgriben sker tidligere, nemlig allerede efter 5 perioder med én eller flere fraværs-dage, eller når barnet kommer for sent 5 gange på en måned. Der er også forekommet en blanding af begge dele.

Evaluering af effekt

3 ud af 4 elever har reducerede deres fravær

De 32 deltagende børn havde før indsatsen et fravær mellem 5 % og op til 25,5 %. Når børn med "kun" 5 % fravær deltager, skyldes det, at disse børn er repræsentanter for den gruppe af børn, der endnu ikke har 10 % fravær, men i stedet kom hyppigt for sent i skole og således i målgruppen for nærværende indsats.

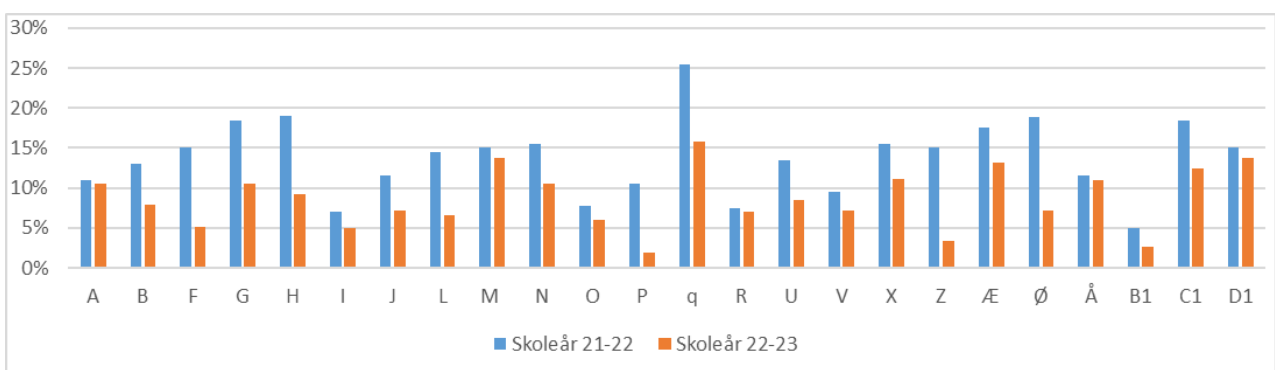
Figur 1: Fraværdsdiagram for samtlige deltagere

Figuren viser samtlige deltageres fravær målt i procent fordelt på skoleårene 2021/22 og 2022/23.

24 børn svarende til 75 % af de deltagende 32 elever havde 10 mdr. efter starten på indsatsen mindsket deres fravær i væsentlig grad. Det største fald ses hos et barn, der har nedbragt fraværet fra 15 % fravær til blot 3,4 %. Samtlige 24 børn kommer ikke bare hyppigere i skole, men møder også oftere til tiden.

Figur 2: Fraværdsdiagram for deltagere der ændrede deres fravær i positiv retning.

Der er i forbindelse med fraværsindsatsen lavet underretninger på 5 af de 32 børn. Samtlige underretninger var på børn, der ikke tidligere havde en sag i socialforvaltningen. Underretningerne har ført til hjælp i hjemmet af bl.a. familievejleder. To underretninger har været på baggrund af børnenes beretninger om forældrenes alkoholmisbrug. Misbruget var ikke tidligere kendt i socialforvaltningen forud for denne indsats.

For 10 børn er der lavet særlige tiltag, som har ført til et mere aktivt fritidsliv. Det har været ved hjælp af Brobyggerne (i den boligsociale helhedsplan i Lundtoftegade), Fritids guiderne og Red Barnet. Et barn har fået friplads i klub, og et andet barn er skrevet op til Julemærkehjem. Ikke pga. af udfordringer med sin vægt, men med henblik på at få styrket sine kompetencer i forhold til at få venner og øge barnets sociale trivsel blandt andre børn.

Fremmøde styrker den mentale sundhed

På baggrund af samtaler med børnene er det blevet tydeligt, at børn laver aftaler i løbet af skoledagen. Det er her, man finder ud af, om man skal gå sammen i klub efter skole eller gå hjem til hinanden og lave forskellige aktiviteter. Vi ser, at børnene laver aftaler, der ikke rækker langt ud i tiden. Derfor er det vigtigt for børnene at være dagligt til stede i skolen. Der laves sjældent aftaler, der først skal afvikles senere på ugen eller længere ude i fremtiden. Ofte er det indenfor få timer, at aftalen laves og udspiller sig. Det var kendetegnende for de børn vi mødte, at alle havde en mobiltelefon, men de sms'ede mest med de børn, de fysisk var tæt på og det var de samme børn, de lavede aftaler med efter skoletid.

Som præteenager/teenager har man udfordringer med at overskue sammenhænge, at se ud i fremtiden og at strukturere. Dette gør det vanskeligt at lave aftaler, der ikke gælder her og nu. Teenagere er styrede af impulser, både fra deres krop (hormonerne raser) og impulser udefra. Det er impulser, som de ikke kan strukturere i på grund af den endnu ikke færdigudviklede hjerne, hvor pandelappen mangler myelin. Det tilsammen gør det vanskeligt at lave aftaler på forhånd i det, der kan føles som langt ud i tiden. (A.E. Knudsen (2017), A.V. Fleischer og K. From (2015)).

FOMO (Fear of missing out)

Når børnene først begynder at bevæge sig ud ad fraværsvejen, bliver de negativt præget af deres frygt for ikke at være som de andre. De frygter at gå glip af det, der sker, for derved både at miste indsigt og position i klassefællesskabet.

Alle børn har i puberteten oplevet sig selv som anderledes end alle de andre, men søger gerne fællesskabet for at skjule deres anderledeshed. Børn, der ikke kommer i skole, mister muligheden for at skjule sig i fællesskabet og bliver derved endnu mere sårbare i deres opfattelse af at være anderledes. Når de er derhjemme vokser disse tanker og ligeledes vokser tanker om, hvor sjovt og hvor godt de andre har det, og hvad alle de andre kan og må.

De børn, der qua indsatsen har opnået et mere stabilt fremmøde i skolen, vurderer selv efterfølgende, at de er blevet fagligt stærkere. De beretter også, at det er blevet nemmere at følge med i timerne, men også at de oplever et tættere forhold til de lærere, der har bakket op om indsatsen og haft bevidsthed om at søge børnene og give dem opmærksomhed.

Der er deltagende børn, der har udtrykt mindre ensomhed i løbet af skoledagen og øget inddragelse i fællesaktiviteter i frikvarterer. De giver spontant udtryk for, at det er blevet nemmere at være en del af klassens sociale liv, men også når der skal ydes faglige præstationer, både alene og i fællesskab.

Forældrene beretter, at deres børn er blevet mere modige, mere glade og fået nye venskaber.

Børn fortæller

"Jeg er ikke god nok. Derfor fortjener jeg ikke at komme i skole". Sådan sagde en pige ved den første fraværssamtale. Efter samtalen begyndte hun at komme mere regelmæssigt i skole og i hendes perspektiv var det, der skabte forandringen. Hun gav udtryk for, at hun ikke kunne lide at komme for sent. Noget kan tyde på, at flere børn ikke kan lide at komme for sent, og derfor vælger at blive væk hele dagen, som igen kan føre til flere sammenhængende dages fravær.

"Før havde jeg mindst en dag om ugen, hvor jeg var hjemme, fordi, jeg var lidt for træt og så "fakede" jeg lidt, at jeg var syg". Den samme pige siger lidt senere i interviewet: *"Jeg vidste ikke, at jeg havde så meget fravær - Det var jeg ikke klar over".* Det er tydeligt, at indsatsen har været med til at gøre hende bevidst om hendes fravær og hyppigheden. Det bekræfter den oplevelse vi har, når vi ved første samtale sidder med barnet. Når de præsenteres for fraværsoversigten for det forløbne skoleår, overraskes de fleste af omfanget af deres store fravær.

Senere i interviewet fortæller føromtalt pige, at de derhjemme har afprøvet nye tiltag, så hun kommer ud ad døren til tiden: fx at stå tidligere op, få forældrene til at sikre, at hun er kommet ud af sengen og lign.

Et andet barn fortæller, at forældrene er begyndt at servere morgenmad på sengen og at der nogle dage laves pandekager, for at motivere hende til at stå op. Det giver os et billede af, at der er forældre til børn i indsatsen, der kunne profitere af en opfølgende samtale i forhold til, hvordan de fremadrettet håndterer barnets rutiner med at stå op og komme afsted til skole på en mindre omstændig måde.

En dreng med et højt fravær begynder efter første samtale at komme mere regelmæssigt i skole. Ved den opfølgende samtale fortæller han, at han målrettet arbejder med at komme i skole. Han reflekterede mere over, hvad der skulle til og brugte de redskaber, han sammen med sundhedsplejersken havde aftalt. Før ville han ureflekteret være blevet hjemme. Hans fortælling illustrerer, at børn i pubertet eller på vej i pubertet, har brug for voksne, der hjælper og strukturer. De voksne skal, som det udtrykkes af forskere, fungerer som pandelapper for barnet i denne fase af barnets liv.

(Knudsen, A. 2022.)

Den understøttelse der er blevet etableret på baggrund af fraværssamtalen, har givet ham et mål. Hans skolegang bliver mere og mere kontinuerlig og han er begyndt at tage del i ansvaret for de handlinger, der enten fører til, at han bliver hjemme eller tager i skole. Som mange andre i denne alder, skal han kontinuerligt støttes.

Drengen fortæller bl.a.: *"Fordelene ved at komme er, at man ikke går glip af legene i frikvarteret. Man lærer lidt mere og man går ikke glip af lektierne, så man skal ikke lave rigtig mange lektier, når man kommer tilbage."*

Udtalelsen giver nogle overvejelser omkring, hvordan man håndterer de manglende lektier, når børn med højt fravær kommer tilbage i skole. Vi vurderer, at tilbagevenden til skolen har syntes uoverskuelig pga. forventningen om en større opgave med at indhente de forsømte lektier.

Da vi i gruppeinterview spørger til andre udfordringer ved tilbagevenden til skole, svarer et barn: *"Hvis man er væk en dag, så er der flere, der kommer hen og spørger til, hvorfor man ikke var i skole i går. Hvis man har været væk i lang tid, så kommer folk ikke hen"*.

Det bekræfter, at børn "glemmes" hurtigt, når de ikke dagligt deltager i klassefællesskabet. Som vi tidligere har beskrevet, laver børn i denne aldersgruppe aftaler med dem, de fysisk er tæt på. Der er derfor stor risiko for, at det fraværende barn mister sin position i klassefællesskabet. Det får vi også bekræftet gennem de børn, vi interviewer.

Det kommer tydeligt frem i interviewet, at flere af børnene har reflekteret over konsekvenser ved skolefravær. Fx siger et af børnene: *"Hov, skulle jeg have lavet PowerPoint til fremlæggelse? Det havde jeg ikke hørt, for jeg var der ikke den dag, det blev sagt. Og så sidder man der og skal fremlægge"*.

Om at deltage

Samtlige interviewede børn og forældre giver udtryk for, at det har været en positiv oplevelse at have deltaget i indsatsen. En forælder fortæller: *"Vi har haft gode oplevelser det meste af vejen igennem. Det har gjort rigtig meget for vores søn. Der har været god kommunikation og mulighed for at række ud til sundhedsplejersken, når der har været spørgsmål. Det, jeg har set ved det her initiativ, var startskuddet til, at han fik det bedre."*

Både de børn og de forældre vi har interviewet har svaret, at det har været helt naturligt for dem, at det er en sundhedsplejerske, der har indkaldt til trivselssamtaler på baggrund af skolefravær. Et af børnene siger: *"Da jeg første gang skulle ned til samtale, var det da hele årgangen skulle til sundhedsplejerske, så det var ikke så underligt"*. Udtalelsen er sammenfaldende med udsagnet fra en forælder, der siger: *"Jeg synes, at det giver god mening, at det er sundhedsplejersken, der har en rolle i det her. Det signalerer også, at det her har at gøre med trivsel. For mig hænger det fint sammen"*.

Forældre tager ansvar

De mange samtaler med de deltagende børns forældre har givet et billede af, at mange forældre er udfordrede i forældrerollen og savner hjælp til at kunne håndtere barnets fravær. Vi oplever forældre, der gerne vil tage ansvar for deres børns skolegang, men savner råd og vejledning til, hvordan de skal håndtere problematikkerne. De oplever kontakten fra sundhedsplejersken som en støtte. De er ofte usikre på hvordan og hvor mange krav, man kan stille til barnet. Der er forældre, der føler sig ensomme i forældreskabet, og profiterer af at kunne diskutere deres udfordringer med professionelle. Vi oplever, at det hjælper dem med at få sat struktur og rammer på hverdagen for deres barn og deres familieliv. De udtrykker sikkerhed ved de råd, de modtager fra en sundhedsplejerske. Enkelte har udtrykt, at det er genkendeligt med vejledning fra sundhedsplejersken, som de også profiterede af, da deres børn var små. Vi oplever, at den self-efficacy forældrene opnår, har en bred, afsmittende effekt på deres forældrerolle.

Forældre fortæller

"Da vi startede på det her, følte jeg, at nu var der nogle, der tog fat i det hele og satte noget i gang". I interviewet med denne mor udtrykker hun flere gange, at hun har sat stor pris på, at hendes søn har deltaget og det har hjulpet hele familien. Hun betoner, at det har lettet presset fra hendes skuldre at kunne dele ansvaret med andre voksne. Familien har efterfølgende fået et mere positivt syn på skolen, bl.a. siger hun: *"Der har så været en del efterfølgende, hvor resten af skolen også har været involveret"*.

Søskende effekter

Når et barn deltager i fraværsindsatsen, oplever vi, at det også kan have effekt på søskendes fremmøde. Det at tale om et barns fravær og igangsætte tiltag og nye vaner, får familien til også at fokusere på søskendes fremmøde.

Vi har således oplevet, at både børn og forældre spontant har kommenteret, at de andre børn i familien også kommer oftere i skole og dette er blevet bekræftet af skoleledelsen.

At skulle håndtere sin nye hverdag

Vi har set, at fraværssamtaler har haft en markant effekt på børns fravær. Oprindeligt havde vi planlagt en opfølgende samtale tre måneder efter første samtale. Det viste sig imidlertid, at det var nødvendigt med en samtale blot en måned efter første samtale og igen to måneder senere. Samtidig har der været enkelte børn, der har haft behov for en del samtaler. Hovedparten af disse ekstra samtaler, er dog håndteret af socialrådgiver, lærer eller pædagoger.

Vi har fokus på, at effekten hos mange af børnene ikke varer ved. De vil derfor løbende have brug for en behovssamtale, der bl.a. kan hjælpe med at rammesætte, strukturere og styre deres hverdag. De er typisk belastet af udefrakommende faktorer, der påvirker deres hverdag. Skolen kan her være den trygge base.

Samarbejdet mellem de voksne aktører omkring barnet

Barnet er sammen med voksne hele dagen, og de bidrager alle til rammesætningen af barnets dag. Derfor er det vigtigt, at der i indsatsen etableres et positivt samarbejde mellem forældre, sundhedsplejerske og lærere. Mange forældre føler ikke, at de får den rette hjælp til denne opgave med deres børn, og ligeledes føler lærerne sig ikke klædt godt nok på til at løse fraværsudfordringen.

Vi er gennem arbejdet med projektet blevet opmærksomme på, at det for langt de fleste børn gælder, at de har brug for en tovholder, der løbende støtter dem, så de kan lykkes med at komme i skole hver dag. Vi ser dette som en rolle, der typisk vil være placeret hos klasselærer eller inklusionspædagog eller andre, der dagligt mødes med klassens børn. Denne voksne får desuden en mulig rolle som den, der "ser" barnet, og som hjælper med at erstatte gamle fortællinger om barnet og dets fravær med nye narrativer. I interviews med børnene pointerer de, at det er rart at blive set af sin lærer og få anerkendelse af, at man gør en indsats. Der skal dog være en balance, således siger et af børnene: *"Hvis man har lidt svært ved at komme, så er det godt at blive rost, men nu kommer jeg i skole ret tit og så bliver det for mærkeligt, hvis lærere hver dag roser mig for at komme i skole"*.

Evaluering af proces

Hvorfor sundhedsplejersken?

Gennem arbejdet med nærværende indsats er vi blevet bekræftet i, at det har en særlig betydning, at sundhedsplejersken inddrages i fraværsindsatser. Den sundhedsfaglige baggrund har i flere tilfælde ført til andre tolkninger af udfordringer end de tolkninger, andre voksne omkring barnet har gjort.

Vi har modtaget tilkendegivelser fra forældre, der føler sig trygge ved, at vi taler med deres barn. Vi har oplevet, at forældre har rådført sig i relation til sundhedsfaglige problematikker, ligesom vi har snakket om pubertet og det normale barns udvikling.

Vi har henvist børn til lægefaglig udredning på baggrund af symptomer, de længe har haft, men hvor ingen tidligere har betragtet deres symptomer som noget, der kunne/skulle behandles.

Endelig har vi oplevet, at nogle lærere har barrierer i forhold til problematikker som foregår udenfor skoletiden. Lærere udtrykker, at det er for intimiderende at drøfte noget, der foregår i hjemmet eller generelt udenfor skoletid. De savner viden i forhold til konkrete anbefalinger som fx senge- og skærmtider. Som sundhedsplejersker har vi større forudsætninger for at kunne snakke med børn og forældre om fx de fysiologiske behov.

Da vi påbegyndte projektet, lagde vi "vejen imens vi gik". Fremadrettet vil vi, når indsatsen implementeres på andre skole, bruge mere tid på at informere skoleledelse, lærerteam og andre aktører omkring barnet om, hvad der ligger i denne indsats. Det er vigtigt, alle er ordentligt informeret, så vi fremstår som en stærk enhed med samme fokus: at hjælpe barnet tilbage til en stabil skolegang med fremmøde hver dag og til tiden.

Anbefalinger – hypoteser til det videre arbejde

I denne indsats har vi mødt børn, der har gået i velfungerende klasser med tydelig klasseledelse og stærk forældreopbakning. Vi har imidlertid også mødt børn fra mindre velfungerende klasser, der har været kendetegnet af manglende social sammenhængskraft og elevfravald.

I vores udgangspunkt for indsatsen har vi ikke vægtet klassedynamikken. Vores fokus lå, som tidligere beskrevet, på det enkelte barns tolkning af, hvad der lå bag dets skolefravær.

Vi har i løbet af afprøvningen fået en bevidsthed om, at klassedynamik og klassefællesskabet er en betydningsfuld faktor, når barnet vælger at blive væk. Dog også når barnet skal tilbage til en regelmæssig skolegang og blive en del af fællesskabet. Vi er blevet nysgerrige på, hvorvidt vi kunne supplere vores materialer, så der også blev arbejdet med et fokus på børnefællesskabet i klassen. Vi kan se, at det har haft en væsentlig betydning for nogle af de børn, vi har arbejdet med. Fx fik et barn lov til at sidde ved siden af en klassekammerat, som barnet følte sig tryk ved og kunne støtte sig til gennem skoledagen.

Vi har erfaret, at der for nylig er udkommet materialer til, hvordan man systematisk kan arbejde med klassefællesskaber netop for at forebygge skolefravær. Materialet er oplagt at kigge nærmere på og kunne være relevant at inddrage som et redskab fremover. (Skolefravær, Børns Vilkår, 2023).

Som beskrevet er der risikofaktorer, jvf. bl.a. A VIVE's rapport, som har betydning for hvorvidt børn har skolefravær. I figuren herunder har vi skematiseret, hvilke risikofaktorer vores 32 deltagende børn har.

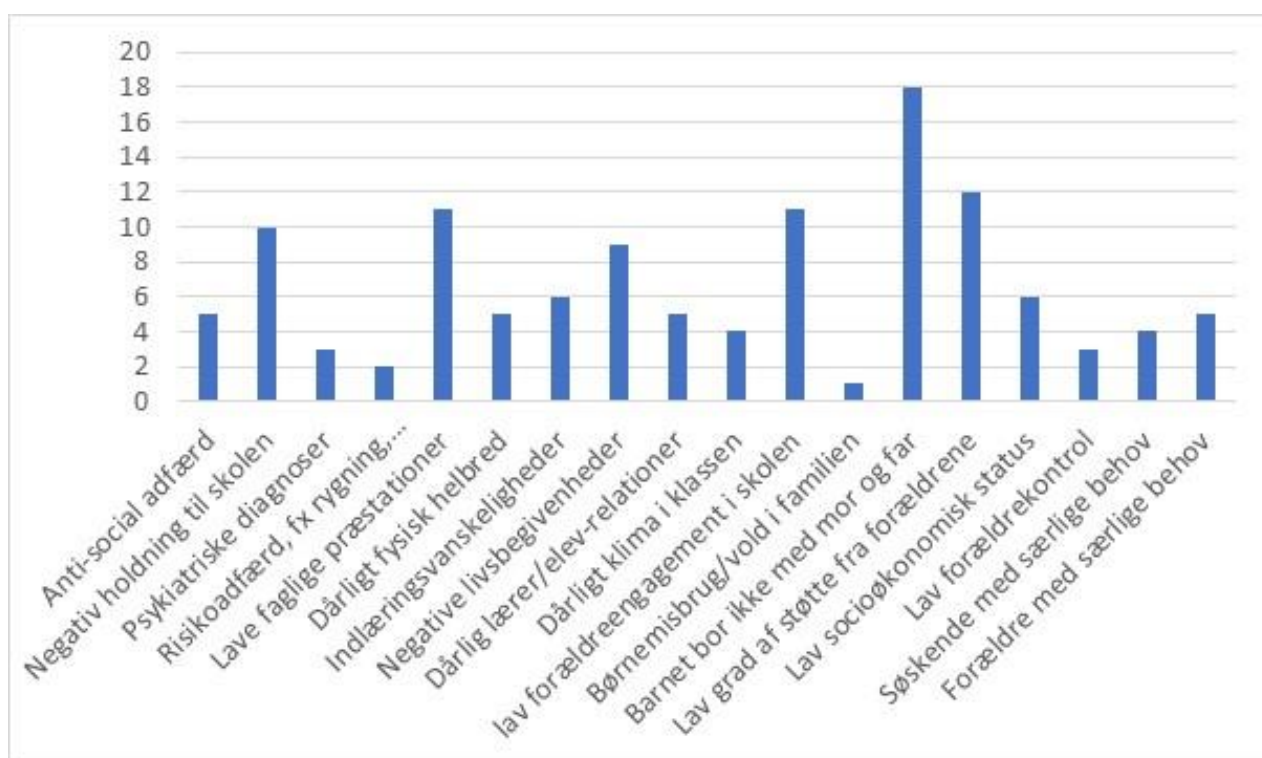
Udover de i VIVEs rapport nævnet faktorer, har vi valgt at tilføje kategorien "Forældre med særlige behov".

Vi oplever, at nogle forældre overfører egne vanskeligheder til deres børn. Børnene bliver "medsyge", hvilket vi i flere tilfælde har arbejdet med. Her er det ikke som sådan børnene, der skal have hjælp, men forældrene.

Et konkret eksempel: En mor har i en sen alder fået stillet diagnosen ADHD. Hun mener efterfølgende, at også pigen har træk af det samme, og holder hende hjemme for at skåne hende for overbelastning. En anden mor lider af angst og ængstelighed. Efter at have set et tv-program om børn og stress, og de konsekvenser dette kan medføre, bliver hun så bekymret, at hun holder barn hjemme.

Endelig har vi en opmærksomhed på, at vi fremover vil udpege en tovholder for det enkelte barn, senest 3 mdr. efter den første samtale. Dette vil typisk være klasselærer, inklusionspædagog, skolesocialrådgiver el.lign. med daglig gang på skolen.

Figur 3: Risikofaktorer i forhold til skolefravær

Af figuren fremgår det, at der er en betydelig overvægt af skilsmissebørn, der har højt fravær. Hele 56% (18 af 32) af de deltagende børn, er således børn, der har to hjem. Vi ser tendenser til, at mange af disse børns forældre har en øget tilbøjelighed til at give børnene "en fridag", og holde ferie i skoletiden. Vi vurderer det som misforstået omsorg, når skilsmisseforældre holder deres børn hjemme for at kompensere for den tid, barnet har været hos den anden forælder. Børn fortæller, at det er vanskeligt med skiftedage. Fx at skal gå hjemmefra på ét tidspunkt hos den ene forælder og på et andet tidspunkt hos den anden, hvilket øger risikoen for at komme for sent.

Det kunne være interessant at se nærmere på den vejledning/mangel på vejledning, skilsmisseforældre modtager i forhold til deres barns kontinuitet i skolegang.

Endelig har vi i forbindelse med evalueringssamtaler af de 4 børn, overvejet muligheden for at drøfte løsninger på skolefravær i børnegrupper. Således fandt de børn, vi snakkede med, frem til, at aftaler om at følges til skole kunne styrke deres fremmøde. Som en af dem understregede med denne udtalelse "Det hjælper, hun står og venter, så må jeg hellere stå op".

De børn, der ikke profiterede af indsatsen

Det er kendetegnende for de børn, der ikke fik mindsket deres skolefravær, trods hel eller delvis gennemførelse af indsatsen, at der er manglende forældreopbakning. Figuren herunder illustrerer udviklingen for børn med stigende fravær.

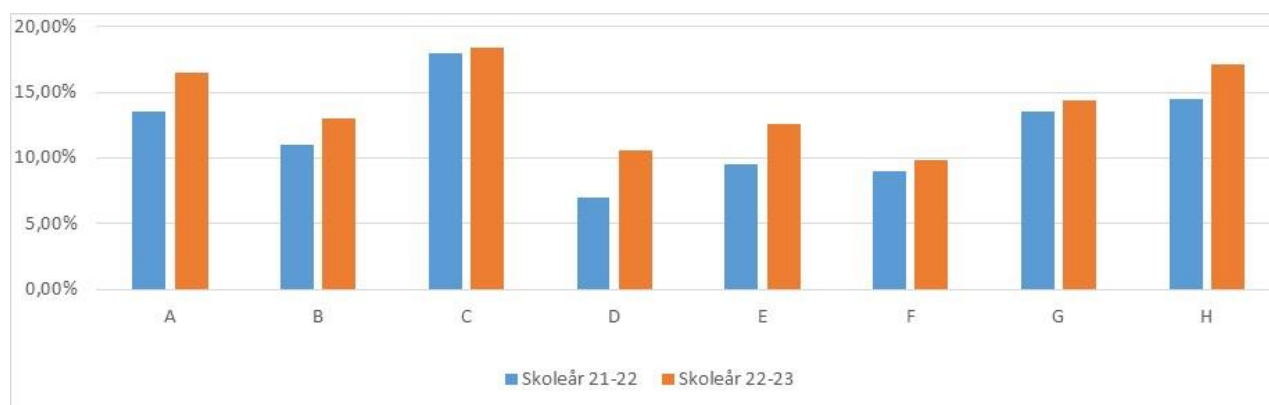
I to tilfælde blev vi hurtigt kontaktede af forældre, der tilkendegav, at det skulle de nok selv

håndtere. De ønskede således ikke vores indsats. 10 mdr. efter ser vi, at begge børn har et stigende fravær.

To andre børn er kendetegnet ved at have psykisk ustabile forældre. Trods en massiv indsat fra forskellige fagpersoner har begge børn fortsat et stigende fravær. To børn har angstproblematikker. De er begge kommet i behandling, men det har endnu ikke påvirket deres fravær i en positiv retning.

Et barn har svært ved kravhåndtering, og forældrene formår ikke at samarbejde med skolen omkring struktur og rammesætning for barnets hverdag. Endelig er et barn rejst ud af landet i en lang periode grundet sygdom hos et familiemedlem i forældrenes hjemland.

Figur 3: Fraværssdiagram for elever stigende fravær

Kom glad i skole – hver dag, en tværfaglig indsats

Sundhedsplejen kan ikke lave en fraværssindsats uden et stærkt tværfagligt samarbejde. I nærværende indsats har et tæt samarbejde med skolens ledelse været med til at danne rammen og sætte retning for indsatsen. Flere gange har vi måtte justere lidt på formen. Efterfølgende har vi hurtigt kunne mødes for at samstemme de ændringer, vi havde brug for, når praksis skulle tilpasses virkeligheden. Uden dette tætte følgeskab var det ikke lykket.

Der har været et tæt samarbejde med skolens lærere, socialrådgiver, psykolog, inklusionspædagog og andre ressourcepersoner tilknyttet skolen. Alle har bakket op om indsatsen og taget ansvar for de handlinger, som fælles er besluttet.

Vi er løbende blevet bekræftet af nødvendigheden i, at alle omkring barnet med skolefravær er bekendte med, hvem der er tovholder på indsatsen samt løbende følger op på både indsatser og fraværssstatistik.

Som sundhedsplejerske har det været nyt at sidde med ved ressourcecentermøder, hvor månedlige fraværsgennemgange for de enkelte klasser har været behandlet. Det har styrket samarbejdet og givet indblik i, hvilke indsatser der er mulige og hvordan man som skolens sundhedsplejerske kan styrke, støtte og målrette indsatser mod udsatte børn.

Referencer

Boserup, B. 2020. *De tomme stole*. Børns Vilkår

Fleisher, A. og K. From. (2015) *Eksekutive funktioner hos børn og unge*. Dansk psykologisk Forlag.

Knudsen, A. (2022) *Teenagehjernen -er der nogen hjemme?* Akademisk Forlag

Skolefravær (2023) Børns Vilkår